

**MELD
PUNT**

**Grensoverschrijdend
Gedrag RKK**

Jaarverslag 2021

**R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
1 januari 2021 tot en met 31 december 2021**

1. Woord vooraf

Sinds 1 mei 2015 kunnen meldingen van grensoverschrijdend gedrag in de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland worden gedaan bij het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

Dit verslag van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag betreft de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021.

Het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag omvat:

1. de Raad van Toezicht;
2. de Meldpuntfunctionaris, tevens secretaris van de Klachtencommissie;
3. de Klachtencommissie;
4. het Platform hulpverlening

De Meldpuntfunctionaris en de leden van de Klachtencommissie worden op voordracht van de Raad van Toezicht door de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het bestuur van de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) voor een periode van vijf jaar benoemd.

2.1 De Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van het Meldpunt bestond in 2021 uit:

- de heer mr. P.A.G. Cammaert, voormalig burgemeester van diverse gemeenten;
- de heer mr. drs. Th.E.M. Wijte, voormalig burgemeester van diverse gemeenten en voormalig (kanton)rechter-plaatsvervanger in de rechtbank Rotterdam;
- de heer drs. S.W.J.G. Schelberg, burgemeester van de Overijsselse gemeente Hengelo.

De Raad van Toezicht heeft tot taak om namens de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het bestuur van de KNR toezicht uit te oefenen op het functioneren van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag. De Raad van Toezicht doet jaarlijks schriftelijk verslag aan de Bisschoppenconferentie en het bestuur van de KNR van de werkzaamheden van het Meldpunt in het voorafgaande jaar.

De Raad van Toezicht heeft in 2021 één keer vergaderd, op 15 februari 2021.

2.2. De Meldpuntfunctionaris

Mevrouw mr. Monique Braspenning was in 2021 de Meldpuntfunctionaris van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

2.3 De Klachtencommissie

De Klachtencommissie bestond in 2021 uit:

- de heer mr. R.J.M. Cremers, raadsheer bij het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, als voorzitter van de Klachtencommissie;

- de heer mr. dr. A.P.H. Meijers, tot 8 februari 2021 universitair hoofddocent canoniek recht van de Faculteit Katholieke Theologie van de Universiteit van Tilburg als vicevoorzitter van de Klachtencommissie;
- mevrouw drs. L. Erftemeyer, pedagoog en onder meer werkzaam als bemiddelaar voor Perspectief Herstelbemiddeling, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen';
- mevrouw drs. N.A.M. van Beelen, psychologe, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen';
- de heer mr. P.R.M. van der Ven pr., emeritus ziekenhuispastor, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende';
- pastoor mr. drs. J.C.M. Steenvoorden pr. als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende';
- pastoor mr. L.J.M. Janssens o.carm. als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende'.

Dit jaar is het vanwege de coronamaatregelen niet mogelijk gebleken een bijeenkomst met alle leden van de Klachtencommissie te plannen.

Er heeft één zitting van de Klachtencommissie plaatsgevonden.

2.4 Het Platform Hulpverlening

In 2021 was drs. W.A. de Jong, GZ-psycholoog, verbonden aan het Platform Hulpverlening. In dat jaar hebben een vijftal screeningsgesprekken plaatsgevonden. In een van de gevallen ging het om een aanmelding via een hulpbisschop. In de overige gevallen gaf men de Meldpuntfunctionaris, mw.mr. M. Braspenning te kennen een gesprek met de aan het Meldpunt verbonden hulpverlener op prijs te stellen. Na screening werd in drie gevallen een vorm van psychotherapeutische hulpverlening geadviseerd, in één geval was het advies de hulpverlening te continueren en in één geval leek -ook bij een follow up gesprek- psychologische hulpverlening niet noodzakelijk. Betrokkenen kregen een verslag van het gesprek opgestuurd, hetgeen in een aantal gevallen leidde tot een of meer - telefonische- vervolg contacten.

Naast ad hoc gesprekken, vindt er maandelijks overleg plaats tussen de psycholoog van het Platform Hulpverlening en de Meldpuntfunctionaris. Tijdens dit overleg werd onder meer besproken in hoeverre melders zouden kunnen profiteren van psychologische hulp.

Als gevolg van de coronapandemie waren er geen bijeenkomsten met de vertrouwenspersonen. Het ligt in de bedoeling in 2022 weer bijeenkomsten met de vertrouwenspersonen te organiseren.

In bijzondere gevallen leveren de bisdommen, ordes en congregaties ook maatwerk op het gebied van hulpverlening,

3. Ontvangen meldingen

In de periode 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021 zijn bij het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag dertien meldingen binnengekomen. Vijf meldingen hebben deels betrekking op overtredingen van de Gedragscode Pastoraat, zodat ze binnen de bevoegdheidsgrens van het Meldpunt en de Klachtencommissie vallen. Acht meldingen

hebben geen betrekking op overtredingen van de Gedragscode Pastoraat en vallen buiten de bevoegdheidsgrens van het Meldpunt en de Klachtencommissie.

Meldingen die betrekking hebben op seksueel gerelateerd grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van minderjarigen in de zin van de Gedragscode Pastoraat:

Er zijn in 2021 geen meldingen gedaan die betrekking hebben op seksueel grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van minderjarigen.

Meldingen die betrekking hebben op seksueel gerelateerd grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van meerderjarigen in de zin van de Gedragscode Pastoraat:

1. Melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag van een meerderjarige door een priester. De zaak is bekend bij het bisdom waartoe de priester behoort en door de leiding van het bisdom in behandeling genomen. Er heeft een driegesprek plaatsgevonden waarbij de priester het seksueel grensoverschrijdend gedrag heeft toegegeven. Melder blijkt er echter toch nog mee zitten en wil graag psychologische hulp en geeft aan dat hij overweegt de zaak voor te leggen aan de Klachtencommissie. Melder heeft het contact met de psycholoog afgezegd en verder heeft het Meldpunt geen contact meer met melder kunnen krijgen. Niet duidelijk is of het driegesprek heeft geleid tot een uitspraak van de bisschop of dat het slechts een informeel gesprek was.

Meldingen die betrekking hebben op niet seksueel gerelateerd grensoverschrijdend gedrag in de zin van de Gedragscode Pastoraat:

2. Melding over grensoverschrijdend gedrag jegens een meerderjarige door een priester. De melder heeft een formele klacht ingediend. De klacht is ontvankelijk verklaard en er heeft een zitting plaatsgevonden. Partijen zijn buiten elkaars aanwezigheid gehoord. De Klachtencommissie zal in 2022 een advies uitbrengen.

3. Melding van grensoverschrijdend gedrag door een pastoor. Meldster voelt zich door hem beledigd en vraagt naar de mogelijkheden voor het indienen van een klacht. Aan meldster is uitgelegd hoe het indienen van een klacht in zijn werk gaat, daarbij is gewezen op de Gedragscode Pastoraat en het Reglement van het Meldpunt. Uiteindelijk heeft meldster besloten geen klacht in te dienen.

4. Het Meldpunt heeft een anonieme melding ontvangen over niet nader beschreven zeer ernstig grensoverschrijdend gedrag van een priester tijdens een buitenlandse reis. De Meldpuntfunctionaris heeft diverse brieven verstuurd naar een opgegeven correspondentieadres in het buitenland waar de anonieme melder te bereiken zou zijn. Deze brieven zijn zowel aangetekend als per gewone post verstuurd. Er is geen reactie ontvangen naar aanleiding van de verstuurde brieven waarin is opgeroepen tot contact. Het bisdom waartoe de priester behoort is schriftelijk op de hoogte gesteld van de anonieme melding en heeft de betreffende priester geconfronteerd met de melding. Deze gaf aan zich hier niet in te herkennen. De anonieme melder is hiervan ook op de hoogte gesteld. In een laatste brief heeft de Meldpuntfunctionaris de melder te kennen gegeven dat de klacht als afgedaan zal worden beschouwd, wegens het uitblijven van een reactie van de melder.

5. Melding door een buitenlandse bisschop over een Nederlandse priester die zich aldaar schuldig zou hebben gemaakt aan psychisch grensoverschrijdend gedrag. De buitenlandse bisschop is geraadpleegd door een buitenlandse melder die vindt dat de Nederlandse priester een te grote invloed op zijn zoon en daarmee op het gezin van de zoon heeft, waardoor dit gezin in twee kampen uiteen dreigt te vallen. De buitenlandse melder heeft ook contact opgenomen met het Meldpunt en zijn zaak voorgelegd. De melding is vooralsnog niet concreet genoeg om er iets mee te kunnen. Het Nederlandse bisdom waartoe de priester hoort is op de hoogte van de situatie.

Meldingen die niet binnen de bevoegdheidsgrens van het Meldpunt en de Klachtencommissie vallen:

6. Melding van grensoverschrijdend gedrag door priester. Geruime tijd geleden heeft meldster de priester verzocht om haar naam uit het doopboek te strepen of om er een aantekening bij te zetten. De priester heeft meldster destijds laten weten dat hij aan haar verzoek gehoor had gegeven en heeft dit schriftelijk aan haar bevestigd. Kortgeleden is haar gebleken dat dit niet is gebeurd. Zij heeft de inmiddels met emeritaat gegane pastoor hier een brief over geschreven om hem te vragen naar zijn redenen om destijds te handelen zoals hij deed. De emeritus-pastoor heeft hier niet op gereageerd. Meldster overweegt hier een klacht over in te dienen.

7. Melding van grensoverschrijdend gedrag door een aantal parochiële vrijwilligsters die meldster het leven zuur maken. Aan meldster is uitgelegd dat de regeling niet van toepassing is op parochiële vrijwilligers onderling. Aan meldster is in overweging gegeven dat zij de zaak bespreekbaar kan maken bij het parochiebestuur. Meldster ziet hier niets in. Ze heeft een advocaat in de arm genomen die haar heeft geadviseerd het aanhoudende grensoverschrijdende gedrag te blijven melden. Meldster heeft zich later in het jaar nogmaals gemeld. Zij wilde geen namen noemen, maar alleen melden dat het nog gaande is.

8. Een anonieme melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag door een priester. Melder geeft aan dat de zaak door het bisdom is behandeld en afgedaan. Toch wil de melder dat deze zaak bekend is bij het Meldpunt.

9. Een bisdom informeert het Meldpunt dat het een melding heeft ontvangen over een priester die in het verleden de broer van de meldster seksueel heeft misbruikt. Haar is gebleken dat de priester in het buitenland weer met kinderen werkt. Het bisdom heeft de kerkelijk verantwoordelijke in het buitenland van deze melding op de hoogte gesteld. Meldster heeft zich ook tot het Meldpunt gewend. Het Meldpunt heeft deze melding eveneens ter kennis van de kerkelijk verantwoordelijke gebracht.

10. Melding van grensoverschrijdend gedrag binnen werkrelatie tussen pastoraal werkers. Nu de werkrelatie voorop staat, is er geen taak weggelegd voor het Meldpunt.

11. Melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag tijdens een jongeren kamp. Het betrof een situatie tussen deelnemers onderling. De situatie is adequaat opgepakt door de begeleiders van het kamp. Er is onder andere advies gevraagd aan de politie. Deze situatie valt niet onder de Gedragscode Pastoraat.

12. Melding van fysiek grensoverschrijdend gedrag en diefstal. Kort hierna volgt een melding van vrijheidsberoving, waarvoor meldster ook contact heeft gehad met de politie. In eerste instantie is niet duidelijk of de melding wordt gedaan tegen een vrijwilligster of een pastoraal werkster. Er wordt contact opgenomen met de pastoor. Hij geeft aan dat er veel

pogingen zijn ondernomen om de situatie op te lossen. Er zijn gesprekken aangeboden met parochiebestuur, derden en partijen onderling maar meldster wil hier niet op ingaan. Nu het een voorval betreft tussen een parochiaan en een vrijwilligster van de parochie is de Gedragscode Pastoraat niet van toepassing. Het Meldpunt kan daardoor ook niets meer betekenen voor de meldster, de vrijwilligster of de pastoor.

13. Een medewerker van een parochie meldt dat hij zich onveilig voelt in zijn werkzaamheden. De zaak is door de medewerker ook aangekaart bij het bisdom. Nu dit een werk gerelateerde situatie betreft, valt dit niet onder de bevoegdheid van de Klachtencommissie.

Daarnaast wordt het Meldpunt benaderd met hulpvragen van uiteenlopende aard. De Meldpuntfunctionaris helpt de betrokkene dan zo goed mogelijk op weg naar de juiste instanties of verwijst de betrokkene naar de psycholoog of naar een vertrouwenspersoon van het Platform Hulpverlening.

4. Vertrouwenspersonen en hulpverlening

In 2021 heeft er als gevolg van de coronamaatregelen geen bijeenkomst met de vertrouwenspersonen plaatsgevonden. Ook de intervisie bijeenkomst heeft om dezelfde reden geen doorgang kunnen vinden.

In 2021 is er geen beroep gedaan op de inzet van een vertrouwenspersoon. Volgens het protocol kan een vertrouwenspersoon pas worden ingezet indien er een klacht is ingediend en deze klacht ontvankelijk is verklaard.

De gevolgen van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag kunnen groot zijn en veel impact hebben. Het kan dan belangrijk zijn om hier deskundige hulp bij te vragen. De psychologen van het Platform Hulpverlening helpen bij het vinden van deskundige psychologische hulpverlening. In 2021 is zes keer een beroep gedaan op de psycholoog van het Platform Hulpverlening.

5. Privacy

Het Meldpunt gaat op een veilige manier met persoonsgegevens om en respecteert de privacy van betrokkenen. Persoonsgegevens worden in overeenstemming met de wet en op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt. Het Meldpunt gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt het Meldpunt voor passende beveiliging van persoonsgegevens. Om een en ander vast te leggen is in 2018 een privacyreglement vastgesteld. Dit reglement is te raadplegen via de website van het Meldpunt.

https://www.meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl/wp-content/uploads/2018/06/Privacyregels_RK_Meldpunt_Grensoverschrijdend_Gedrag.pdf

6. Colofon

Dit jaarverslag is aangeboden aan de Nederlandse Bisschoppenconferentie en de KNR door de Raad van Toezicht van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

**MELD
PUNT**

**Grensoverschrijdend
Gedrag RKK**

R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
Goeman Borgesiuslaan 77
3515 ET UTRECHT
E contact@meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl
T 06 24 955 899